

N:o 102.

Af herr **O. G. Eklund** i Stockholm **m. fl.**, om anslag för utgifvande af sådana skrifter, som afse att utbreda kännedom om rusdryckernas inverkan på människokroppens organism m. m.

1886 års Riksdag beviljade på framställning af enskilde motionärer ett anslag af 8,000 kronor, som ställes till Kongl. Maj:ts förfogande för »att i mån af behof användas såsom understöd till utgifning och spridning på lämpligt sätt af sådana skrifter, som afse att utbreda kännedom om rusdryckernas verkan på människokroppens organism och särskildt de vådliga följderna af dessa dryckers missbruk».

Kongl. Maj:t tillsatte som bekant en kongl. kommission, som erhöll uppdrag att föranstalta om utgifvande och spridande af sådana nykterhetsskrifter.

Sedan kommissionen fullgjort sitt uppdrag, fann Riksdagen, på förnyad framställning af enskilde motionärer, lämpligt att ännu en gång bevilja ett liknande anslag — denna gång utan annan bestämmelse, än att det afsåge att användas till »nykterhetens befrämjande». Denna senare gång beviljades — af 1889 års Riksdag — 25,000 kronor.

Kongl. Maj:t använde anslaget för samma ändamål som det först nämnda. Genom en ny kongl. kommission utgäfvos och spriddes en ny serie nykterhetsskrifter.

En tid af sju år har nu förflutit, sedan Riksdagen senast lemnade ett mera afsevärdt anslag till nykterhetssakens befrämjande. Svenska nykterhetssällskapet har visserligen från och med 1895 af Riksdagen på Kongl. Maj:ts hemställan erhållit på extra stat ett årligt anslag af

4,000 kronor att användas till utgifvande af nykterhetsskrifter. Men detta anslag, såsom gifvet åt ett enda enskildt sällskap, torde icke kunna få anses motsvarigt de förut tvenne gånger beviljade anslagen. Dertill kommer, att detta anslag är så ringa, att det icke medger en verklig mass-spridning af skrifterna. Svenska nykterhetssällskapet kan för öfrigt, trots sitt goda och välsignelsebringande arbete, icke anses representera hela den stora, väldiga nykterhetsrörelse, som under de senare två tiotalen af år brutit sig fram här i landet, och om hvilken Riksdagen i sin skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande det 1886 beviljade anslaget säger: »De resultat, hvartill denna rörelse i det hela ledt, äro värda allt erkännande, och hvarje framsteg, som göres, helsas säkerligen af alla fosterlandsvänner med liflig glädje.»

Det synes oss därför, som om tidpunkten nu vore inne för Riksdagen att för tredje gången bevilja ett större anslag, afsedt till utgifvande och mass-spridning af lämpliga nykterhetsskrifter.

Rörande önskvärdheten och behovet af spridning utaf sådana skrifter hänvisa vi till Riksdagens eget uttalande i 1886 års skrifvelse till Kongl. Maj:t i ämnet, hvari det heter: »Utgifvandet af skrifter, genom hvilka i så vidsträckta kretsar som möjligt sprides kännedomen om rusdryckernas verkan på människokroppens organism och särskildt de vådliga följderna i så väl sedligt som ekonomiskt hänseende af dessa dryckers missbruk, synes vara en sak, som väl är förtjent af uppmärksamhet och understöd från statsmagternas sida. I den mån sådant kan ske genom uppmuntran till utgifning af dylika skrifter och deras vidsträckta spridning, synes det vara lämpligt, att staten med de enskilde deltagare i nykterhetssträfvandet.»

Anmärkningar hafva framställts mot åtskilliga nykterhetsföreningar i landet, att deras arbete att främja nykterhetssaken på öfvertygelsens väg under senare tid slappats. Om så skulle vara händelsen, hvilket vi för vår del icke vilja tro, torde man ej förundra sig så mycket deröfver, i betraktande af att de sällan för denna sin sträfvän röna det understöd af samhället och enskilde, som de så väl behöfva.

Ett understödjande från statens sida af deras sträfvän att på öfvertygelsens väg främja den goda saken skulle ett förnyadt större anslag till utgifvande och spridande af nykterhetsskrifter vara, naturligtvis under förutsättning att nykterhetsföreningarne på ett eller annat sätt finge deltaga i såväl skrifternas utgifvande som spridande. Vi ha tänkt oss saken så, att Riksdagen skulle till Kongl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag för uppgifna ändamål, och att skrifterna skulle utgifvas af en af Kongl. Maj:t utsedd kommission, i hvilken äfven andra

nykterhetsföreningar än svenska nykterhetssällskapet kunde blifva vederbörligen representerade, samt att de olika sällskapen sedan egde att omhändertaga och sköta den hufvudsakliga spridningen, hvarigenom säkerligen ett godt resultat i det hänseendet skulle vinnas.

I samtliga våra tre grannland, Norge, Danmark och Finland, åtnjuta nykterhetssällskapen direkta anslag, som fördelas på de olika sällskapen. Och det synes oss därför ej vara obilligt begärddt, att statsmagterna i vårt land på sätt här är antydt understödja vårt lands nykterhetsrörelse.

På grund af hvad vi sålunda anfört, få vi hemställa,

att Riksdagen behagade för år 1898 å extra stat bevilja ett anslag af 25,000 kronor att ställas till Kongl. Maj:ts förfogande för utgifvande — genom en af Kongl. Maj:t utsedd kommission, deri olika nykterhetssällskap blifva representerade — af sådana skrifter, som afse att utbreda kännedomen om rusdryckernas verkan på människokroppens organism och särskildt de vådliga följderna i så väl sedligt som ekonomiskt hänseende af dessa dryckers missbruk.

Anhålles om remiss till statsutskottet.

Stockholm den 27 januari 1897.

<i>Oscar Eklund.</i>	<i>A. W. Styrlander.</i>	<i>A. H. Göthberg.</i>
<i>O. Anderson.</i>	<i>Erik Andersson,</i> Upsala.	<i>F. Barnekow.</i>
<i>J. Andersson,</i> Lysvik.	<i>S. M. Olsson.</i>	<i>Ad. Wiklund.</i>
<i>A. Hansson</i> i Solberga.	<i>Halvar Eriksson.</i>	<i>J. A. Lundström.</i>
<i>Per Olsson</i> i Åsak.	<i>L. Dahlstedt.</i>	<i>J. P. Jansson.</i>
<i>And. Olsson</i> i Mårdäng.	<i>B. P. Ersson.</i>	<i>C. J. Öberg.</i>
<i>E. L. M. Hedin.</i>	<i>Karl Hultkrantz.</i>	<i>Gustaf Bäckgren.</i>
<i>A. P. Gustafsson.</i>	<i>Hj. Sjövall.</i>	<i>J. Nordin.</i>

<i>Joh. Sjöberg.</i>	<i>Adolf Aulin.</i>	<i>Anders Olsson,</i> fr. Ornakärr.
<i>A. Thylander.</i>	<i>Carl Johansson.</i>	<i>J. P. Zakrisson.</i>
<i>W. Bengtsson.</i>	<i>J. Byström.</i>	<i>John Olsson.</i>
<i>A. F. Broström.</i>	<i>Georg Kronlund.</i>	<i>Nils Hansson.</i>
<i>A. G. Jönsson.</i>	<i>P. Waldenström.</i>	<i>Enar Sahlin.</i>
<i>Julius Centerwall.</i>	<i>Emil Olsson.</i>	<i>A. Göransson.</i>
<i>C. J. Hammarström.</i>	<i>E. Eriksson</i> i Qväcklingen.	<i>J. G. Hazén.</i>
<i>Rob. Petersson,</i> Skurö.	<i>Johan Ericsson</i> i Vallsta.	<i>E. A. Zotterman.</i>
<i>E. Norman.</i>	<i>H. Odencrants.</i>	<i>Edvard Wavrinsky.</i>
<i>P. Norberg.</i>	<i>L. J. Jansson.</i>	<i>D. Persson.</i>
<i>Sam. Söderberg.</i>	<i>O. Walter.</i>	<i>Ollas A. Ericsson.</i>
<i>Carl Sandquist.</i>	<i>K. E. Holmgren.</i>	<i>Edw. Svensson.</i>
<i>Elis Nilson.</i>	<i>Joh. Er. Nordin.</i>	<i>P. G. Petersson.</i>
	<i>Gullbr. Elowson.</i>	
